

POSTANOWIENIE

Dnia 9 sierpnia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Mariusz Załucki

w sprawie z wniosku A. W.
z udziałem J. W.
o zniesienie współwłasności,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 9 sierpnia 2022 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestnika
od postanowienia Sądu Okręgowego w B.
z dnia 5 października 2021 r., sygn. akt II Ca [...],

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

2. ustala, iż każda ze stron ponosi koszty związane ze swoim udziałem w postępowaniu kasacyjnym.

UZASADNIENIE

J. W. – uczestnik postępowania z wniosku A. W. o zniesienie współwłasności wywiódł skargę kasacyjną od postanowienia Sądu Okręgowego w B. z dnia 5 października 2021 r., którym oddalono jego apelację od postanowienia Sądu Rejonowego w B. z dnia 8 kwietnia 2021 r., znoszącego współwłasność nieruchomości położonej w J. poprzez przyznanie jej w całości na rzecz uczestnika za spłatą wnioskodawczyni w wysokości 166 031 zł.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności

w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.).

Skarżący uzasadnił wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania występowaniem w sprawie istotnego zagadnienia prawnego odnoszącego się do podstawy prawnej rozliczenia nakładów i wydatków poniesionych przez konkubentów na nieruchomości, której są współwłaścicielami w równych częściach. Uczestnik dostrzegł potrzebę wskazania, czy w ustalonym stanie faktycznym sprawy do rozliczenia tych nakładów powinny znaleźć zastosowanie przepisy dotyczące spółki cywilnej, czy też art. 211 i 212 § 2 k.c.

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego, powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) powinno spełniać wymagania stawiane zagadnieniu prawnemu przedstawianemu Sądowi Najwyższemu przez sąd drugiej instancji w razie powstania poważnych wątpliwości (art. 390 § 1 k.p.c. – zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z 23 stycznia 2014 r., I UK 361/13, z 14 września 2012 r., I UK 218/12), których nie można rozwiązać za pomocą powszechnie przyjętych reguł wykładni prawa (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego z 8 maja 2015 r., III CZP 16/15, z 24 października 2012 r., I PK 129/12). Wspomniane wątpliwości muszą znajdować się w związku przyczynowym z rozstrzygnięciem sprawy (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 5 listopada 2014 r., III CZP 79/14, BSN 2014, nr 11, s. 7), który powinien wynikać z uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 22 listopada 2013 r., III CZP 71/13).

Istotne zagadnienie prawne należy bowiem postawić w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, by mogło być rozpatrywane w oderwaniu od konkretnego stanu faktycznego, a wątpliwości z nim związane muszą mieć charakter wyłącznie prawny, czyli nie mogą obejmować elementów stanu faktycznego sprawy (zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z 16 maja 2012 r., III CZP 14/12, z 9 kwietnia 2015 r., V CSK 547/14, z 2 grudnia 2014 r., II CSK 376/14).

Zagadnienie przedstawione przez skarżącego nie spełnia powyższych wymagań. O ile problem prawny podstawy dokonywania rozliczeń między konkubentami na gruncie prawa polskiego nie został jeszcze wyczerpująco

rozstrzygnięty w orzecznictwie ani w doktrynie prawa, o tyle rozstrzygnięcie tego zagadnienia nie wpłynęłoby ostatecznie na wynik tej sprawy. Jedynie zaś bezpośredni związek rozwiązania skomplikowanego problemu prawnego przez Sąd Najwyższy z późniejszym orzeczeniem co do meritum może stać się przyczyną przyjęcia skargi do rozpoznania. Choć skarżący zarysował problem o charakterze jurydycznym, to oddalenie jego żądań i twierdzeń nie nastąpiło w wyniku dokonania wykładni nieustabilizowanej jeszcze normy prawnej, a na skutek niedostatecznego wykazania prawdziwości swych twierdzeń przez skarżącego.

Przykładowo, z uzasadnienia zaskarżonego orzeczenia wynika, że uczestnik postępowania nie wykazał faktu ponoszenia przez siebie kosztów znacznej liczby rat zaciągniętego kredytu, dokonania nakładów na nieruchomości środkami uzyskanymi na skutek likwidacji tzw. III filaru ubezpieczeń emerytalnych, nie podnosił również tych okoliczności w zarzutach apelacji. W związku z tym powyższe twierdzenia nie mogły wejść do stanu faktycznego sprawy ustalanego przez Sąd drugiej instancji. Zastosowanie norm prawnych następuje natomiast jedynie w odniesieniu do ustalonego stanu faktycznego (subsumcja) i dopiero na tym etapie mogłyby pojawić się wątpliwości związane z podstawą prawną rozliczeń poniesionych wydatków. Ponieważ jednak skarżący nie wykazał w ogóle faktu poniesienia tych wydatków, rozstrzygnięcie co do właściwej dla nich podstawy prawnej byłoby bezprzedmiotowe.

Z tej przyczyny Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania, o kosztach postępowania kasacyjnego rozstrzygnął zaś na podstawie art. 520 k.p.c.